

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.
Tryes szám ára: 10 krajczár.
Előfizetési csipán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére s a Nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
Árszabály szerint számítottak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkentetnek.
Bélyeg minden egyes belgatásnál külön 30 kr.
Nyilttér petit sora: 20 kr.

A királylátogatás évfordulója.

Szeptember 17-ikét, mint ő Felsége, szerezett királyunk balassa-gyarmati időzésének évforduló napját, hallgatással mellőzni megbocsáthatlan hibának tartanók.

Igen, mert jogos büszkeséggel hivatkozhatunk arra, hogy a jövő kedden reánk virradó évforduló Balassa-Gyarmat újabb történetének korszakot alkotó fényes lapját képezi, melyet a lakosság, — ha már másképp nem, hálás emlékek szívében üljön meg.

Büszke lehet városunk polgársága arra, hogy alattvalói búsége- és buzgalomával, — s elismerjük egyszersmind a vármegye segítségével, — sikerült a nagy király részére oly fogadtatást rendeznie, mely minden ízében méltó volt a királyhoz, ki ép ez ókna fogva legmagasabb elismerését többszörösen kifejezte a székváros irányában — aminthogy kifejezték azt az itt nagyszámmal szintén megjelent külföldi vendégek s kormányunk tagjai is.

Midőn azonban a megemlékezésnek bár egyszerű szavainkkal fényes fátylát gyújtunk, nem vezérel és nem is vezérelhet bennünket a hiúság üres gondolata; de mélyen érezzük, hogy a történeti mult elengedhetlen kötelességet is hárít reánk.

Kötelességünk oda törekedni, hogy arra a nagy megtiszteltetésre, mi városunkat azáltal

érte, hogy a koronás király és udvara őt egész napot töltött körünkben, jövő ténykedéseink által is érdemeket szerezzünk, méltóak legyünk.

Az ország, hogy ne mondjuk: az egész művelt világ figyelme lett szerény városunk felé fordulva; úgy tekintsük tehát ezt, mint a jó szerencse nagy tökéjét, melyet kellőleg kamatoztatni kötelességünk.

Hogy mikép? Az jórészt saját magunktól függ. A haladás útja előttünk ép úgy nincs elzárva, mint hazánk más hasonló városától. Legyünk a kultúra minden mezején: a szellemiek és anyagiak terén egyaránt éberek. Tettekkel bizonyítsuk be életrevalóságunkat; a város szakadatlanul lüktető élete minduntalan nyújt nekünk erre alkalmat; azokat tehát ne mulasztjuk el soha, ne szalasztjuk el egyszer sem.

Erős akarat, összetartás a kezdetben leggyőzhetőbb látszó akadályokon is diadalmaszkodni képes.

Egyike legyen maradandó alkotásainknak a balassa-gyarmati főgymnasium, melynek létesítésére — mint tudjuk, — ő Felsége, szerezett királyunk ittlétekor adományával maga szolgáltatott példát.

Városunk és vidékének e közérdekű ügye legközelebb gyakorlatilag is napirendre kerül

immár, midőn a miniszeri biztos a helyszínén fogja mérlegelni erőnket, áldozatkészségünket.

Önmaguknak állítanak tehát emléket mindazok, a kik 1894. szeptember 17-ike alkalomból követik a legmagasabb fejedelmi példát.

De ismételjük: van a cselekvésnek, a nemes tetteknek még számos más tere is; lépünk azokra bátor szív- és lélekkel; jussunk eszünkbe mindannyiszor a mult év elvitathatlan ténye, hogy közérővel, erős akarattal rövid pár hó alatt is királylato-képessé tudtuk tenni Balassa-Gyarmatot.

R. K.

B.-Gyarmat, szeptember 12.

Az iskolák megnyitásával az egész tanügyi világ foglalkozik az iskola-felügyelet reformjával. A kir. tanfelügyelők egyenesen meg vannak bízva a tárgyban teendő javaslatlással. Németünk szerint ilyen fontos kérdésben meg kellene hallgatni nemcsak a kir. tanfelügyelőket, hanem az ország összes tanügyi főit, akik a tanügygyel, hivatással, és nem hivatalból (mint a tanfelügyelők) foglalkoznak, aztán ezeket a munkálatokat a teljes nyilvánosság előtt kell végezni. Mert elvégre is az ország lakosságát nagyon is érdeklik ezek az újítások. A nagy közönség, mely az iskolaügyi igényeket közvetlenül nem tanulmányoshatja, először is arra kíváncsi, hogy tulajdonképpen szükséges-e ez a reform, a mit Wlassics kultuszminis-ter keresztülvinni óhaj, s ha igen, miért?

TÁRCZA.

Világ a gyászban.

Nagy Hunyának is volt két szép virágszála;
Az egyik kinyílott, a más sirba szálla;
Bakó kezdől folyt ifjú piros vére,
Gonosz Csillet-haul gyönyörűségére.

Palatínus-háznak két szép leventéjét
Ugy őrzé a magyar, mint szemefényét,
Később ezerszer is állt adni érte,
Hogysem e csillagpárt veszedelem érje.

De hajh, könyörtelen a Végtel. — Ől, rabol;
Szegény szülő szü, mely így kifosztatol!
Szegény magyar, ki még tervezé nagy ünnepet,
Szomorú orszádról könyűt kell törlened.

De lin szózat hallik: Oh győngye emberek,
Letört virág fölött szűnőn keservetek;
Csak a test porlad, a hű emlék él s virul
A szívek rejtekén, elmúlhatatlanul.

Pajor István.

Athéntől Konstantinápolyig.

Saját jegyzetrel utazott: HORVÁTH GÁBOR.

Egy lapban olvastam egy ízben ezen sorokat:

Az utleírásban nincs köszönet, nemcsak hálátlan, de nehéz mesterség is. Az utleírásnak

nagy része csak azért nem bosszantó, mert nincs kiket bosszantaniok, senki sem olvassa őket. Utleírást csak az írjon, ki mert nagyon alaposan nézte meg a dolgokat; vagy mert nagyon sajátos eredeti benyomásai vannak, érdeklődésüket saját egyénisége iránt s ezen át a látott dolgok iránt is fel tudja kelteni.

En bár nem vagyok hivatva egy utleírásba belekapni és nem érzem magamat erre elég gyakorlottnak s bár haláttan s nehéz mesterség, mert lehet, hogy senki sem olvassa, de azért megpróbálok tapasztalataimat röviden megírni, a keleti utamból egy részletet ismertetni. Erős hullámozások között érkezünk meg március 26-án Pyreusba, az Athén előkikötőjébe, miután a görög felszigetet Cap. Matapanánál, Európa legdélibb csücskénél megkerültük.

Pyreus Athénhez alig félórnyira van, a hová minden félórban induló vonat közlekedik.

Pyreus kisebb, de csinos és élénk kereskedelmi görög város, a melyről, mint egyszerűbb városról kevesebbet lehetne írni, inkább menjünk át Athénbe, a több istenek s az ókori műemlékek e városába.

A történeti emlékek s némileg kedvező fekvése következtében az ország fővárosává Athént tették meg, azt a helyet, a melyhez nemcsak kiváló emlékek fűződnek, de a hol az Akropolis s környékén egész napjainkig fennállott műemlékek hirdették a régi kor dicsőségét.

Athénnek legnevezetesebb része az Akropolis, e hely már csak rom, de még mindég fennmaradó emléke. Hajdanában a perzsák által agyonbombáztatott s leromboltatott. Fenn az új fővárostól távolabb, de rompart terjedelmén.

E helytől valamivel távolabb van Schlieman által feltalált múzeum, a műemlékek egy része ide hozva, de van benn a városban is Schliemannak háza, szintén tele az Akropolis-

ból ásott gyűjteménnyel. Schlieman óriási összegeket — milliókat áldozott e hely felkutatására s rendkívüli eredménnyel. En mint laicus, e gyűjtemények felsorolásába nem is bocsátkozhatom, de annyit, hogy rendkívüli nagy összegeket képvisel s tudósok jönnek majd minden évben e városba, az összehalmozott kincsek tanulmányozására.

Az ország újabb haladását csaknem kizárólag a fővárosban lehet látni, közelében már kopár a vidék s puszták a falvak.

Az új Athén már civilizáltabb városok közé tartozik, benne több igen csinos görög-stílyú magán- és középülettel, többnyire lapos tetőzet-, oszloppokkal. Különösen csinos egy főutcája, a hol mind nyilvános épületek; mind múzeumok, könyvtárak stb. igen izléssel épültek. Maga a király palotája már egyszerűbb a város szelén csinos park szomszédságában.

A városon kívül van egy kiállítási helyiség, a mely egyedüli épület maradt még meg a kiállítás után. Ugyancsak közel van ide a Schlieman-emlék.

A külváros már piszkos, alacsony, primitív épületekkel, a melyet mind megannyi kereskedő lakjak; különösen a pincazik kellemetlenül néznek ki. A várost környező romok mind nevezetes emlékek, szóval az egész város mind-mind romokkal s műemlékekkel környezve.

A régiségek között még nagy fontosságú a Theseus temploma s Hadrian templomának oszlopai. A tenger felől, honnan az idegen e nagy nevezetességtől várost pillantja meg; elől a romok s az új város képe, hátul a hófedte Parnassusnal s oldalt a dombok s kisebb hegyek összhangzatos csoportja valóban festői. Említem még a szelek istenének tornya, ennek tiszteletére emelve, benn a templomban a szélirányú kőbe vésvé s ezáltal megjelölve,

Ennek tisztába hozatala után ismét az a kérdés következik, hogy: az iskola-felügyelet terén micsoda új célokat akarunk elérni. Ha mindent tisztába hoztuk a magyar társadalom előtt, a közönség csak akkor fogadhatja teljes megnyugvással a bekövetkező konkrét újítást, s csak így remélhetik az új intézmények, az egész közvélemény hathatós támogatását.

Hogy szükséges az iskolai felügyelet reformálása, az kétséget nem szenved. Hisz tudjuk azt, hogy a tanítószolgák munkája egész nemzedékek szellemi, erkölcsi, sőt gazdasági életére is kihatással bír. Ilyen nagyfotossági munkákör munkáit a legkövetlenebb és legszigorúbb szakfelügyelet nélkül hagyni tovább nem szabad, nem lehet! Intézményes biztosíték kell arra, hogy a tanítók mindegyike az ismert leghevesebb módon s a legnagyobb lelkiismerettel végezze kötelességét. Ez a biztosíték most teljesen hiányzik. A közigazgatási és egyházi helyi hatóságok éppen úgy, mint az iskolazárók és gondnokságok az iskolának csak külső ökonomiai ügyeire felügyelnek. A kir. tanfelügyelők, még ha minden idejüket is ráfordítják, meggyőző nagy terjedelmű felügyeletre idő egyáltalában nincs.

Kérdés már most, miként kellene az iskolai felügyeletet reformálni?

Az iskolai felügyelet reformálásánál a következőket kell figyelembe venni. Először is közvetlen és ami fő, gyakori ellenőrzés által biztosított kell nyerni az iránt, hogy minden iskola minden tanítója a nevelés-tudomány színvonalán álló becsületes kötelességet teljesítsen. Másodszor, hogy a laikus tényezők az iskolát és tanítóit ne zavarják. Harmadszor, hogy az ország összes népiskoláiban a magyar nemzeti érdekek lelkiismeretes ápolásra találjanak.

Hogy ezek a célok elérhetők legyenek, szükséges, miszerint nem nagy, de lehetőleg apró területek képezzenek iskolafelügyelői kör, hogy a kör felügyelője úgy szólván mindennaposan tehessen az iskolafelügyelőknek. Az iskolafelügyelők hosszabb ideig szolgálhatnak érdemes tanítókból neveztesse ki, akiknek a tanítószolgák körében ismert nevük van arra nézve, hogy szavak, véleményük, utasításuk az elismert szaktekintély súlyával bírjon. Az ilyen felügyelő a helyi hatóságoktól teljesen független helyzetű legyen, sőt állása főle helyettesek mindezeknek, akikről az iskolák

belső szakügyeire való rendelkezési jog megvonandó s a szakfelügyelőkre ruházandó át. A nemzeti érdekek szempontjából viszont elengedhetlen, hogy az összes iskolák: államiak, községiak, felekezeti és magániskolák, ugyanazon felügyeleti kör területén, ugyanazon egy felügyelő rendelkezése alatt álljanak. E végből legcélszerűbbnek mutatkozik az összes iskolákra az állam költségén nevezni ki állami iskolafelügyelőket. Ha már az iskolák államosítását ez idő szerinti kivételnek tartják finansziális kérdések miatt, annyit meg kell tenni az államnak, hogy legalább az iskolai felügyelet szervezteségét államköltéségen, az állami érdekek szigorú megóvása tekintetéből. Ennyit megtenni kötelessége az államnak; de joga is van ahhoz, hogy e haza földjén bárki tartson is fenn népiskolát, az állam felügyelő közegeinek közvetlen rendelkezése alatt álljon a nevelésoktatás irányára nézve.

Csak röviden vázoltuk ezekben az irányelveket. Tették ezt nemcsak a közönség tájékozása végett, de különösen azért is, hogy felhívjuk rá a tanfelügyelői s a közigazgatási kormányzat becses figyelmét.

Honti képek.

Lipthay Lajos kamarás,

cs. kir. nyugalm. dsidas kapitány; még akkor is dalásán szép alak volt, mikor én a 40-es évek első felében ösméretiségebe jutottam, s a mikor ő már életkorának hetvenedik évét hátrátette volt.

Termette ölmagas, aristokratikus arcát a sasor alatt egypár tűnő, hófehér bajuszszárny árnyékolá; szemeiből megdölvően nyájias tűz sugárzott, ajkait még társalgás közben is csak gyéren nyitá meg, de a melyekből a férfias hangszínezet mindig behelzgető accentusú mondatokba vegyült; s ő ennek az edeskes modornak, melyet bizonyos fokig még a belső házi cseléd irányában is megtartott, annyira felfogta a becsét, hogy ezen pusztá fegyvert magában is elégségesnek ismerte az ellene torlóható életbajok legyőzésére, a mi neki aztán többnyire valóban is sikerült.

Nekem a negyvenes évek elején, midőn az ügyvédi censurát letettem s az egy évi patváriai cursust is elvégeztem, az által nyílt alkalom az ő legbensőbb körébe juthatni, hogy jogi ügyeinek ellátásával bizott meg, a mit én Szécsenkéhez alig egy órányi távolban lakásom mellett a kezdő ügyvéd létemre az igen sze-

rény évi tiszteletdíj danczára is, készséggel elfogadtam, annyival inkább, mert a vele való sürbű érintkezés nekem számos kellemes órát és tanulságot szerzett Szabadon itt azok kedveért, a kik az úgynevezett „patvaria” szónak valódi értelmével talán nincsenek egészen tisztában, megjegyeznem, hogy ez a magyaritva egygyé vont két szó: „pat-varia” annyit jelent mint: sokat szenvedni, a mi azonban már az én időmben is határozottan kedvezőbbre változott s egy loyális főnök mellett a patvarista-élet csak éppen oly jucundus-állapot volt, mint a híres jurátsi arany korszak.

A szécsénkei egymeletes kastély, melyet Lipthay Lajosnak a nagypapja építtetett, egészen a XIV. XV-ik Lajos-féle izlés béléget visel magán, s az emeleti nagy terem, mely egyszerűsmind a billard-helyiséget is magában foglalja, a padozattól a plafonig csupa 17—18. századbeli parókás és sapudlis francia sport-jeleneteket ábrázolt, míg a földszinti nagy ebédlőben Lipthay Lajos atyjának L. Sándornak és nejeének olajba festett művészi mellképei gyönyörködtették a szemet.

Ezzel kapcsolatban eszembe jut egy az ipoly-szécsénkei kastélyban régebb időben megtörtént esemény, mely az akkori szokások galantiája, sőt a társadalmi élet fejlettségi színvonalára is élénk világot vet, s melynek alapját az képezte, hogy midőn néhai Lipthay Sándor, kir. udvari tanácsos, Honfvármegye első alispánjává utolag megválasztva lón, a ház urnője az alispáni installatio megtartása alkalmából igen szép és éppen oly drága edénykészletet hozatott Bécsből, mely akkori időkben egy-egy előkelő urasszonynak irigységet keltő bűszkeségtárgyként képezte; a mi pedig ezzel az edény-nel akkor történt, ezt néhai atyám, ki mint actualis megyei tisztviselő a lakomára szintén hivatalos volt, és ott megjelent, következőleg adta elő: A mint az ebéd javában folya, egyszerre nagy csörömpölés támad, a mit egy porcellán-tányérnak a felszolgáló inas ügyetlensége s talán az étkező vendég hirtelen mozdulata folytán is darabokra tört, s a min az asztalfőn ülő házi urnő annyira felindult, hogy az inas ellen hangos korholásra fakadt; minek az installált alispán azzal vetett véget, hogy megsugta a felháborodott női elnöktársnak, miszerint ő maga akarja ezt az affaire-t elintézni. S úgy is történt. Az alispán t. i. udvariasan engedelmet kérve a megdöbbenéstől csaknem kővé vált vendégektől, csendesen felkelt székéről s lábujjhegyen sietve a kredenczig közeledvén,

Eljutottunk a kényezkedésbe is s érdekekkel szemléltek a mint az ópiumot szívják a görögök s észrevettük, hogy az nekik nagy élvezetet nyújt. Ugyancsak megnéztünk egy pár caffè chantantet, a melyek többnyire földalatti helyiségek, de elég csinosan berendezve, több lokalitással. Meg kell jegyezni, hogy az énekes nők között egy sem volt még csak csinos sem.

A görög rendkívül önző s könnyelmű nép-ség, a hol lehet csal és rabol. Nagyon vigyázni kell különösen az idegeneknek, mert azokat nagyon zsarolják; így egy caffè chantantban fizetettek velünk egy üveg sörért 7 drachmát (1 drachma a mi pénzünk szerint 33 kr.).

Egy ismert keleti közmondás így szól: Egy európai megcsal 2 törököt, egy zsidó 3 európai, egy örmény két zsidót s egy görög 3 örményt. E közmondás leginkább a görög élelmességről tesz tanúbizonyságot, pedig az élelmesség nem mindig jár együtt a jóakarattal, mint inkább a kapzsisággal. Különben a görög tudni vágyó, szeret utazni, olvasgatni s még a parasztok is kíváncsisággal állják körül az idegent.

A régi görög szépség nyomai már csak elvétve találhatók, így szál legényeket, classikus metszetű arcvonalakokkal s csinos nők, szoborszerű termettel alig láthatunk.

Jellemző nemzeti öltönyt a férfiaknál az úgynevezett sustanella, térgyig érő sokrácú szoknya. Ezenkívül színes himzett mellény, hegyes orrú papucsol s fezt, vagy kecskebőr cipkát viselnek, a fegyverek számára pedig széles övet. Ezen jellemző viseletet Patrasha láthatunk, a hová a görögök a husvéti ünnepekre jöttek össze a falvakból. A nők öltözete már az egyes vidékek szerint különböző; van színes selyem arannyal kihimzett ujjasok, csipkés beszege s bő fekete szoknyák, lábukon papucsol, de-

rékon barna, széles övet viselnek, fejükön aranybojtos kendő s homlokukon ezüst- és aranypénzből hajlék, de némelyek fezt is viselnek.

Görögország mint a geografiából is tudjuk, többnyire felszigetből s szigetesoportokból áll; a sziklatetőkre sok helyen zárdákat építenek a hívők. Ott, hol élénkebb kereskedés nincsen, a nép földműveléssel s pásztorkodással foglalkozik s patriarchális viszonyaik között már a régi görög mythológiának csak foszlányait őrizte meg.

28-án délben ebéd volt az osztrák követ és neje tiszteletére hajónkon, a melyen még a consulok is résztvettek, úgyszintén valami Fodor nevű magyar ember, ki jelenleg gyárigazgató Athénben.

Aznap délután horgonyt felvéve, utnak indultunk a pyreusi kikötőből, hogy az Egei tengeren, Dardanellákon s Márványtengeren át eljussunk Konstantinápolyba.

Alig hagytuk el a kikötőt s alig haladtunk 10—15 tengeri mérföldre, a hajónk egyszer csak megállt. Kérdeztük kapitányunkat, de ő csak türelemre kért bennünket s 1 órai késés után jelentve, hogy már nincs semmi baj, tovább haladtunk. De ezen eset nemsokára ujából ismétlődött s ekkor sem árult el semmit kapitányunk, a mi szinte egy rövid órát vett igénybe. «Rosz ómen», mondtuk egymás között; csak a később kiszivárgott hírből tudtuk és sejtettük, hogy a hajó gépezetén történt valami baj.

(Folyt. köv.)

Két Kray Jakab.

Történelmi elbeszélés VITÁUS MÓRTÓL.

(Folyt.)

Roxer eleinte sóbálványként állott, de később úgy tüntetett a dolgot, mintha ez az ő akaratjánál

fogva történt volna, bűszkeségében kinyújtózott, egy arasszal magasabb lett, a még mindig mellett álló megzavarodott feleségének oda sügött: — «örülj neki, gyermekünk boldogsága teljesedésre megy, de különben is a fejedelem akarata előtt meg kell hajolnunk, mert Isten így akar.»

— Jaj! csak lutheránus ne lenne, sügött oda férjének.

— Hallgass, ne fecsegi ily bolondokat, hisz' hallottad, a fejedelem is Zrínyi Ilonát veszi nőül, pedig az özvegy fejedelemlő is pápista, hát miért ne menne férjhez a mi Mariskánk is egy lutheránushoz, tudod, hogy én ezt határozottan sohasem ellenzem, most a fejedelem és Isten akarata az én akaratommal találkozik, bele kell nyugodnunk.

— Igen ám, de mit mond ehhez Scholcz, miután szerelmes férjem Péter fiával Mariskát már eljegyeztetted.

— Hogy mit mond Scholcz, azzal én nem törődöm, a fejedelem Scholcznál nagyobb úr, haragjára nézve nem veszedelmes, azután gondold meg édes feleségem, Scholcz fiának lőcsalába van, úgy is csúfolják, ebből is láthatod, hogy nem leányunkhoz való, mert bizony mondom neked, csunya unokáink lennének.

A teremben általános volt az öröm, mert a Kray-családot mindenki szerelte, csak két ember volt, aki dühösködött, Scholcz és a fia.

Lányi Márton látta a busuló apát és fiut, Péterhez odaszólt: no Péter, mit szólsz mindezekhez, lásd Jakab már leszálit szép lováról, de csak azért, hogy Mariskát magának eljegyezhesse.

— Nem sokat törődöm vele, ma nekem, holnap neked; és az így csalódott apa a fiával távozott, távoztakunk senki észre nem vette.

Másnap Toperczer Sebestény, az első lutheránus pap összedotta az új házaspárt, a Kis

az ott egymásra halmozott mintegy 20 darab pompás porcellán-tányért minden szó nélkül felemelve, azt a padozatra esni engedte, a mi természetesen meglelte a várt hatást, de egy-szersmind be is fejezte a kitörni készült na-gyobb katasztrófát, minek jóvátétele végett aztán maga sz alispáné mutatott oly kibékült arcot, mintha a véletlenül történt baleset szót sem érdemelne. Minthogy pedig a consiliarius urnak felnőtt szép leányai és tánczra termelt derék fia is valának, az ipolysági zenebando pedig már is húzta a pompás nagymazúrt, az angol menuettet a francia négyest és a német keringőt (sajnos, hogy a magas körökben ekkor még semmiféle magyar nemzeti táncz nem divott,) az emeleti nagyteremben késő reggelig folyt a mulatság, melyet már számos ilyen vigalom előzött volt meg, s a miknek talán az a kedvező eredmény is volt köszönhető, hogy a gyönyörű leányok (egyik férjezett gróf Forgáchné, a másik Gyurcsányi septemválné, da-czara annak, hogy valami nagy hozomány részükül nem jutott, — mindannyian fényes „par-tiekat” csináltak, a négy úrtestvér: Lajos, Sándor, György és Antal (esztergomi kanonok és címze-tes püspök) pedig szintén magas állásokra emelkedének.

Lipthay Lajos azonban életkorának előhalad-tával, s elkedvetlenedve a forradalmi idők folytán előállott új viszonyok miatt, az ipoly-szécsénkei birtokot a hozzá tartozó nagyfalusi és fűdemesi részekkel együtt, melyekből őt tulajdonul 5/12-ed rész, a többi testvéreket pedig összesen 7/12-ed rész illette, közös meg-egyezőssel az ötvenes években eladta a moson-megyei Csúny községből odaköltözött Janko-vits Antal mosoni volt alispán, s emberszerető és magas műveltségű családjának, kiktől az összes mintegy 2400 magyar holdat tevő birtok ismét más kezekbe került s mostani bir-tokosa a mindenki által nagyra becsült nemes jellemű Králik István, budapesti kitűnő egykori ügyvéd és nagybirtokos; Lipthay Lajos kama-rás volt dzsidás kapitány ur pedig, mint nőtlen ember, Vác városába téve át állandó lakását s ugyanitt csendes magányban végző be válto-zatosan lefolyt életpályáját. Végre Jankovits Antal a remek latin-odaköltő, régi barátom, s most fővárosi lakos a mai napig is jó egész-ségnek örvend, miről a közelebbi napokban tőle vettem szellemes levelét is eléggé tanus-kodik.

P. I.

templom megtelt hivel, a szertartásnál Thököly is jelen volt, ki úgy a menyasszonyt, mint a vőlegényt gazdagon megajándékozta.

A templom egyik szögletében Scholcz Gusztávné ült Péter fiával, az apa odaszólt fiához: no Péter, ezt a szegényt meg fogjuk boszulni.

Az esküvő után Kray házához ment a nász-nép, mindenki boldog volt, de legboldogabb Jakab és Mariska.

IV. 20 ÉV UTÁN.

Megint csak Késmárkon vagyunk, régi ismerőseink nagybőrra kihaltak, az akkori fia-talok pedig megöregedtek, az öreg Roxer, ki vejét csakis a lakodalom után ismeré meg kö-zelebről, nagyon megszerette és mindig áldotta a végzetet, hogy egyetlen leánya, a férfit ne-messége és kitűnősége mellett, valódi boldog lett. Scholczsal sohasem békült ki, de nem is törődött vele, szívesebben nézte leányaszeren-csét, üdeltette unokáit, mintsem észrevette volna annak haragját, de ő is kimúlt, már pihen.

Scholcz G. is kidült Juci nénivel, Juci néni egész haláláig azon hitben volt, hogy Mariska csak az ő fiát szerette, csak is az a vad Thököly kényszeríté Jakabhoz férjhez menni. Kray Pál is elhalt anyjostól, és az elhaltak a sirban sem lettek egyenlők, — az egyiknek sírját kereszi, a másikét sima kő jelé.

Kray Jakab is már öreg ember lett, Mariska valóságos matrona, a régi szépségből csak is a finom metszésű orr és szép szeme maradt meg, egykori szépségét ez mindig bizonyítja, — szép szőke haja is megderesedett, nem büsz-kelkedik már vele, de mégis van büszkesége, a három fia, az öregebb Jakab, ez 1886. nov. 27-én született, most már 23 éves, Pali a fi-nalabb, 21 éves, e két fiu már tudományát be-végző, míg a harmadik, Sándor, Wittenbergában oskolázik.

Lapszemle.

A laibachi Slovenski Narod (201. sz.) „Magyar püspökök konferenciája” címmel elmondja, hogy egy latin nyelvű, meg egy magyar nyelven szer-kesztett pástorlevelet óhajtat kiadni a magyar püs-pöki kar s azt mondja, hogy a magyar viszonyokra nézve igen jellemző, hogy a pástorlevelet csakis magyarul, a többi nemzetiség nyelvén teljes mel-lőzésével, fogják megírni és kiadni. A magyarországi egyházok is úgy látszik, arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Magyarországon mindenkinek okvetlenül kell tudnia magyarul. Véleményünk szerint a püspökök aligha tesznek szert ilyképpen népszerűsége a nemzetiségeknek. Mi azt hisszük ugyanis, hogy olyan fontos pástor-levelet az országban divó összes nyelveken kellene kibocsátani! Mi nem is csodálkozunk nagyon ezen eljárásukon, mert a történelemből azt a meggyő-ződést merítettük, hogy a magyar püspökök nem-zeti kérdésekben majdnem teljesen ugyanazt az álláspontot foglalják el, mint a magyar kormány...

Losonczy hírek.

Losoncz, 1896. szeptember 12.

László főherceg tragikus halála minket is fájdalmasan érintett. Halálhírének olvasásakor családtagjaink arcát a részvét igaz könyei áztatták. Ily mély bánatot jeleznek a tornyai-nk s minden középületeinken lengő gyász-lobogók is.

Erről tanúskodhat B.-Gyarmatnak, dr. Janko-vich György, vármegyénk tanfelügyelője is, aki a tanév megnyitál alkalmából hűségesen meg-jelent, hogy városunkban és vidéken az isko-lákban körültekintően.

Polgári leányiskolánkban épen ma egy hete tartatott meg d.-e. 11 órától a tanév ünnepé-lyes megnyitása a városi iskolaszék és a szü-lők jelenlétében. Ez alkalommal a leánykák elsőben egy karéneket zengtek el, úgy követ-kezett az iskolaszék elnökének, majd az igaz-gatónöknek alkalmi beszéde és a törvények fel-olvasása s magyarázata.

Az iskolákba ösztönölt tanulósság által moz-galmassá vált életünket a most gyűlekező szept-temberi vásár növeli, mely a marha- és sertés-vész miatt milyen lesz, jövőre majd megírom.

Annai bizonyos, hogy a most egész-diszében kiépült városi szállónk teljesen készen van. Klamarik Danó vendéglősnök a múlt hétfőn tartotta abba való bevonulását. Kedden eddigi

Kray Jakab évek óta a város tanácsosa és bírójá, a polgárság kegyence volt, bánásmódjával mindenkit meg tudott hódítani, régi vírámsága még most is megmaradt, de hogy is ne, családi élete csupa boldogság, a városban mindenki által szeretve, miért ne lenne vidám?

A magisztrátus többi tagjai is mind jó ismerőseink. Lányi Márton, Toperczer Sebestyén; csak Roxer Pál nem vállalt hivatalát, neki egy szövődése van, vászonnal kereskedik. Roxer Pali most is oly bensőséggel ragaszkodik só-gorához, mint ez előtt, s ha együtt vannak, sokszor emlegetik a régi jó időköt, a megtör-téntek felett kedélyeskednek is, Pál most is emlegeti Podolint, nagyot nevetnek azon, hogy Jakab és Mariska mint csalták meg őt, de még a nénit is.

A löcsalábú Scholcz Péter is vén házas ember már, Guidó fia szakasztott mása, még a lába is olyan löcseszertű, a fia azonban apjánál is fur-fangosabb, e két ember örökös haragosa a Kray-és Roxer-családnak, minden alkalmat felhasznál, hogy Kraynak és Roxernek kellemetlenséget sze-rezhessen, mi módjában is van, hisz' nemcsak kurucz, de labancz is megfordul Késmárkon, ha az utóbbi jön, Scholczék alattomos árulko-dással boszanlják a Kray-családot, és ha el-mennek a labanczok, jönnek a kuruczok, Kray nem törődik haragosaival, de birói kötelessé-gét híven és pontosan teljesíti.

Thököly Imre elbukott, helyébe II. Rákóczy Ferencz jött.

Magyarország felső vidéke a tisztai részek, újból lázongtak. Ma labancz, holnap a kurucz pörkölte fel a falukat.

A nép szétfutott, erdőbe húzta meg magát, oda hajtotta marháját, hogy ezen egyetlenegy jószágát az ellenségtől megmenthesse.

(Folyt. követk.)

vendégserege is követte. Ámde nem minden baj nélkül. Ekkor látta be úgy a vendéglős, mind pedig a közönség, hogy az ebédhelyi-ségek kényelmetlenek. Klamarik teljesen nyug-talan, elégedetlen, vigasztalhatatlan. Szánja, bánja, vállalkozását. Nem találja otthonát. Kétségeskedik. Az épület ily beosztással nem is nyújthatja a kellő, a szükséges kényelmet. Azonban csillapodjék nyughatatlansága. Emlé-kezzék a német közmondásra, a mely azt mondja: „Kommt Zeit, kommt Rath.” Az el-bontott szalétli visszaállítandó. Ezt mindenki belátja. S ezzel a jelenlegi kávéházi helyiség, vagyis a kerekasztal terme teljesen pótolva lesz. A jelenlegi kávéház termébe a közönséges ivó mehet át. Az így üresen megmaradt terem a mostani sarok-ebédlővel és az átjáró ebédlővel egygyé téve, fogja azt a hatalmas termet adni, a melyben a vacsorával egybekötött hangver-senyek is a megszokott kényelemmel tarthatók lesznek. Csak a közfalakat kell kibontani. Ez ugyan első tekintetre nagy feladatnak látszik; de nem ütközik lehetetlenségbe. Lehet ily át-alakításokat a nagy városokban is látni. Meg-felelő oszlopok alkalmazása, pótolni fogják a közfalakat s meglesz mind Klamarikra, mind pedig a közönségre nézve a kívánt kényelmes otthon, a nyugodtság, a megelégedés. Igaz, hogy jobb lett volna belátni e hiányt előbb; de már ha bánod is, megvan már az! Most már csak a hiba helyrehozásán kell gondoskodni. És ekkor örökre szent lesz a béke; mert a többi, t. i. a vendég-szobák mi kívánni valót sem hagynak hátra, sőt azt lehet mondani, hogy a tulságos elegan-czia és a kényelem igazán túl van hajtva. A valóságos nászágak helyébe, ezeknek időn-kénti cladása által, helyesebb leendő egyszerű vaságakról gondoskodni, a melyek nem fog-lalnak el annyi tért stb. A táncsterem mellett a színeszobák öltöző szobái is feleslegesegek; egyrészt mert távol vannak a színpadtól, más-részt, mert az üveg folyosón való átjárás tél-nek idején mégis csak hideg lesz s a szüksé-ges szintér megelt annyira hely van, hol az öltöző szobák teljesen elérnek. Ezek mind oly megjegyzések, melynek szükségét csak mi lát-juk be; vidékiek, idegenek e tulságokat észre sem veszik. Itt az alkalom arról meggyőződni, a most gyűlekező vásár és az okt. 3-án itt tartandó felső-magyarországi közmvérlődési egyesület évi közgyűlése! Legyen szerencsénk!

A ma, vagyis 15-én végehez menendő zászló-szentelési ünnep próba-napja lesz, mind a Kla-marik utódjának, mind pedig az új táncste-remnek. Ugyanis Klamarik a vásári sok foglal-kozással jövő két nap miatt, a mai közebe-d adására nem vállalkozhatván, az az eddigi Vignadoban fog megtartani. Már eddig is 250 vendég iratkozott alá. Ennyi vendéget előjár-jójában Klamarik szokott pontosságra után ki-elégíteni, próbafeladat. Adja Isten! sikerüljön!

A.-Esztérgály, szept. 10.

Megjött a vetés ideje.

A földmivelő közébe veszi az eke szarvát, eké-jével felszántja a kemény, rögös földet s azután a földbe beleveti a tiszta magot, abban a remény-ben, hogy a bevetett magnak gyümölcsét idővel élvezni fogja.

Ugyanezt teszi most a tanító is. Ő is közébe veszi a maga ekeszarvát, tankönyvét, ő is miveli földjét, a gyermekek szívét s ő is ebbe a földbe, a szívbe beleveti a tiszta magot, a hazafiság tiszta magját, abban a reményben, hogy e bevetett mag-nak gyümölcsét idővel a baba, az egyház s ő maga is élvezni fogja. Tiszta magot vet tehát mind a kettő; a földmivelő és a tanító is. S mégis mily különböző a vetés után az aratás, legalább mindünk! A földmivelő, ha tiszta ma-got vetett, akkor tiszta magot arat is; de a ta-nító, a pap, nálunk nem mindig. Ők hazafiságot vetnek s mégis sokszor hazafiatlanságot aratnak. Igen, hazafiatlanságot, mert éjjel, titokban eljön az ördög és a hazafiatlan „Národnie Novini”, „Národnie Hlásnik” lapokkal, a tiszta mag közé elveti a konkolyt. S ez a konkoly, minthogy fej-lődésében senki sem gátolja, minthogy az ördög szabadon vetheti, azután a pap, a tanító által elvetett tiszta magot elfojtja. Igen, elfojtja, mert a szegény pap s tanító nem képesek kiirtani a konkolyt bár mennyire is fáradozzanak annak ki-irtásán, hanem kell nekik segítség. Ezt pedig nem kapják. Példa erre magam vagyok. Én ugyanis,

minthogy az itt elvetett konkolyt teljesen ki akartam irtani, mindjárt idejövetelem után, tehát már egy éve, segítséget kértem és pedig minthogy gondoltam, hogy ha a mi népünk ingyen kap hazafias lapot, akkor nem fog előfizetni hazafiatlan lapra, mert szegény, kértem, hogy esküvőjének számunkra egy pár ingyen példányt a hazafias „Väst a svet”-ből. Kértem azonban elhangzó szó volt a pusztában; levelemre sem választ, sem segítséget nem kaptam. Pedig ha azt akarják, hogy mi papok, tanítók kiirtassuk a hazafiatlanságot, ha azt akarják, hogy iskoláinkban veletlén tiszta mag tiszta magot hozzon, akkor adjanak nekünk segítséget. Erre kérem különösen azokat, a kik azt mondják, hogy ők már rég kiirtották volna ott meg ott a hazafiatlanságot, ha ők ott működésnek. Igen, ezek adjanak segítséget, mert minden Demosthenesnél szebben beszél a tett.

Szalancsik Boggyaszló,
ev. a.-lelkész.

Hírek és különfélek.

Papszentelés. Baltik Frigyes püspök e hó 9-én avatta fel pappá Stúr Károly, fehérvári lelkész fiát. A templomba a felavatandók rokonain és ismerősein kívül igen sokan gyűltek össze, már az ünnepély üdönszerűsége miatt is, mert ily ceremonis első ízben folyt le a b.-gyarmati ev. templom falai között. A püspöknek az ordinandus atyja és Lanstyk legéndi lelkész assisztáltak, mialatt a csali káplán: Gregus Gyula, a püspöknek fia és Zsámbor Pál segédkeztek. Az ima és az allocutio után a püspök fenkölt beszédet intézett az ordinandushoz, a ki a beszédet követő ima és a canonicus kérdések feltévése után, letette az esküt. Ezt követte az ünnepélyes felavatás kézfeltevésével a vota assistentum, majd az összes papság az ordinandus fejére tették kezeiket s fölhasználták a „Confirma Deus hoc opus, quod operatus es in nobis in monte tuo sancto Jerusalem!” hatalmas és megdöbbentő dallama; mely után az ordinált lelkész az úrvacsorát vette magához, mire a püspök az elbocsátó szavakat intézte hozzá, a ki az ároni áldás után testvérséget váltott paptaival.

Kir. ügyész. Dr. Megyery István kir. ügyésznek kir. ügyészévé történt előléptetésével megürült balassa-gyarmati kir. ügyész állása dr. Petroczy Zoltán b.-gyarmati kir. törvényszéki albiró nevezetett ki. Az ügyészséget most már két fiatal szakterő képviseli, a kik a bünygi igazságszolgáltatás terén sok bizonyosságát adták tudományos képzettségüknek. Gratulálunk nekik és kívánjuk, hogy minél kevesebb dolguk legyen.

Kinevezés. A bpesti kir. ítélőtábla elnöke Korács Zoltán végzett joghallgató (Korács Ferencz losonczi kir. közigyász és kir. tanácsos egyik derék fiát) a bpesti kir. ítélőtábla kerületébe díjaz joggyakornokká nevezte ki.

Adomány a szegényeknek a királylátogatás emlékére. Mint annak idején lapunkban is megírtuk és érdeme szerint méltattuk: bercezzly *Berczelly Vilmos* úr, teljes elismeréssel azon büszkség iránt, mit Balassagyarmat város közönsége mult évben a király látogatása érdekében kifejtett, s a felelhetlen szép napok emlékeül, a város bírának kijelenté, hogy ő egymásután következő öt éven át, mindig szeptember 17-én, t. i. ő Felsége apostoli királyunk Balassagyarmatra bevonulása napjának évfordulóján, 50 forintot tesz le kezébe, hogy ez összeg balassagyarmati szegények között valláskülönbség nélkül a mondott napon szétosztassék. A nemes adakozó a második 50 frtot már kezébe szolgáltatva a bíró úrnak, ki azt lapunk útján is megköszönvén, jövő kedden fogja az előjáróság közbenjöttével a szegények között kiosztani.

Az állami anyakönyvezetés B.-Gyarmaton. Az első aktus: a születések és haláleseteknek az állami anyakönyvezetéstől miként való bejelentése tárgyában kelt miniszteri hirdetmény, mult vasárnap lett városunkban ünnepélyesen közzétéve. A városbíró, — a többi előjárók élén, — az intézkedések bevétele után a városbíróhoz egybegyűjtött közönség előtt kétszer is nyomtatékosan felolvasta és megmagyarázta a belügyi m. kir. miniszter úrnak fennebb érintett rendeletét, s ez előjárást folytatni fogja szeptember hó többi vasárnapján is, hogy a bejelentésre kötelezettek súlyos pénzbüntetéssel járó mulasztást ne kövessék el.

Hogyan olvassák vidéken a Nógrádi Lapokat? E napokban egyik vidéki barátunkkal találkoztunk Balassa-Gyarmaton s beszélgetésünk oly tárgyra irányult, mely a Nógr. Lapok 4 nap előtt megjelent számában érintve volt s bár tudtuk azt is, hogy barátunk előfizetője a lapnak, észrevettük, hogy ő mégsem bír tudomással a dolgról. Kérdésünkre: vajjon a lapban ez kikerülte figyelmét? Elmondá, hogy ő gondosan átolvasgatja ugyan a lapot, de mert nemcsak lakó-faluából, hanem még a szomszéd-falvakból is barátai és ismerősei elszórtak átnezés végett kéri a lapot s ezuttal a *kérő posta* már ott várt nála, midőn Balassa-Gyarmatról megérkezett a lap, hát biz ő rá, a tulajdonosra, talán majd csak a jövő héten kerül a sor, hogy átolvassassa a lapot. Jellemző dolog ez mindenestre. Tapasztalásból tudjuk, hogy lapunkat, mely buzgó munkatársak által egybeállítva, jelen meg hetenként, vidéken ép úgy, mint helyben, szeretik olvasni s ép azért vasárnaponként türelmetlenül várják már, de előfizetni érte nem szeretnek, még azok sem, a kiktől pedig telnek; inkább kikölcsönözgetik, — mint fennebb láttuk, — a harmadik határból is, avagy óráig várnak czukrászdában, casinóban (stb.), míg elvégre kezükbe kaphatják az ingyen újságot, a helyett, hogy mint szívesen látott vendéget, ott-hon fogadnák a lapot idejekorán. Midőn pedig ezt így fölemlítjük, koránt sem tesszük egyoldalú érdekek szempontjából; de mert tudjuk, hogy a vármegyei és a helyi sajtó elhanyagolása, az illető közönség szellemi és anyagi kárával jár; mert sokszor hiájával marad oly értesüléseknek, miket másképp megszerezni nem képes. Bizonyos az is, hogy a hírlapiródalom felkarolásával lépést tart a szellemi és anyagi téren való haladás is; ne kicsinyelje tehát e dolgot saját jól felfogott érdekében a haladni vágyó közönség. Angliában felettebb megbotránkoznak azon, ha valaki *magán felektől* könyvet vagy újságot kér kölcsön, ilyesmi, az ő helyes felfogásuk szerint, nem képezhet kölcsöntárgyat; lássa el azzal magát mindenki, még ha kezdetben talán áldozatába kerül is, előbb-utóbb azonban jó hasznát veszi. Tanuljunk a praktikus angoloktól s akkor majd mi is vagyonszámba nemzet leszünk.

Hymen. Dr. Révész Dező, balassa-gyarmati ügyvéd, szept. 10-én jegyezte el özv. Kohn Hermanné, sz. Klein Julia úrhölgyet.

Esküvők. Dr. Klein János kecskeméti kir. törvényszéki aljáz, szept. hó 10-én kelt egybe Schlesinger Blanka kisasszonnyal, Schlesinger Károly b.-gyarmati mézárós-iparos bájos leányával. Az esküvőt fényes ebéd követte. — Koricsánszky János m. á. v. mozdonyvezető e hó 24-én vezeti oltárhoz a közép-palotjai ev. templomban Ferjanecz Mariska kisasszonyt, Ferjanecz Pál leányát.

Névmagyarosítás. Deutsch Gyula szécsényi illetőségű ugyanottani lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel „Német”-re magyarította.

Balassa-Gyarmat képviselőtestülete a lapunkban eleve jelzett rendes közgyűlést szeptember 10-én megtartotta s két órán át történt letárgyalás után úgy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadta a község 1896-ik évre előterjesztett költségvetését. E szerint a megállapított bevétel 11760 frt 28 kr., a kiadás 38565 frt 61 kr., a mutatkozó 26805 frt 33 kr. hiánynak fedezésére mintegy 75% községi pótlék igénybe vétele lesz szükséges. A honvédelmi m. kir. minisztérium leiratára vonatkozólag, mely szerint a m. évi hadgyakorlatok alkalmából a honvéd-laktanyán sürgősen eszközölt építkezések és átalakítások költségeinek csupán 20%-ját viseli a katonai kincstár, a képviselőtestület méltányossági szempontból előterjesztéssel él. Városbíró az *anyakönyvezetési rendelethez*, vasárnaponként d.-e. 11 órakor a város tanácstermében eszközölt ünnepélyes *kihirdetéséhez* a képviselőtestület tagjait is meghívta, a népnek adandó jó példa végett.

Jegyzői vizsga. E hó 10-én Tihanyi Ferencz h. alispán és főjegyző elnöke mellett jegyzői szigorlat tartatott a vármegyei háza kistermében. Három jelölt jelentkezett, a mind a három: Berzsenyi Béla, Sedvi Kálmán és Kerecsy István megkapta a képesítést.

Választás. Lett nagyközségben jegyzőül Szurdusz Ferencz választatott meg.

Dr. Gerő Mór úradó helyéről: Tátra-Füredről visszaérkezett.

A salgó-tarjáni önkéntes tűzoltó-testület az egyet zaslójának beszerzési alapja javára október hó 5-én Salgó-Tarjában a „Vadászszállóba” dísztermeiben zártkörű táncszertélyt rendez.

Tűzesetek. Mint tudósítónk írja, f. hó 9-én a szomszédos hontmegyei Ujfaluk községgel összeépített Apáti községben Klein Bernád apáti lakos házában este 8 és 9 óra között még eddig ki nem deríthetett okból — tűz ütött ki, mely alkalmossal Fiala J. földbirtokosnak 20 szekérre való szénája, Klein Bernátnak pedig 14 szekérnyi sarjaja, több darabra menő gazdasági eszközök és 4 magán-lakóház lett a bősé elem áldozatává. Hogy a tűz tovább terjedése meggátoltatott: elismeréssel és hálával adózik az ottani lakosság nt. Gondá Béla, luka-nénjei esperes-plébánosnak, ki a községbeli tűzoltó-eszközökkel többedmagával a vész helyén megjelent és a tűz tovább terjedését lokalizálván: sikerült több vagyont a pusztulástól megmenteni. Emberélet is esett volna áldozatul, ha Plathy Lajos, ujfalusi birtokos észre nem veszi azt, hogy egy, az izzó gerendák között sérteseit megmenteni igyekvő idős asszony ruházata már a lángok martalékává vált és ha az illetőt a katasztrófától azonnal meg nem menti. Jellemző és megrovandó, hogy Hont-Ujfaluban is amolyan nembánomsággal vették tudomásul a belügyminiszternek a tűzrendészetre vonatkozó szabályrendeletét, mivel ez a község is teljesen hiányban van az ily eshetőségek alkalmával szükségletű mentő eszközöknek. — **B.-Gyarmat határában** a régi malom melletti kazlak szept. 10-én este 8 órakor ismeretlen körülmények között kigyulladtak. Összesen 14 kazlak hamvadt el, melyek közül kettő a tűzoltó-egylet volt, a többi egyes földmives gazdáké. A kazlak még a harmadik napon is égtek, a tűzoltó-egylet tagjainak csekély számánál fogva, alig volt képes megbirkózni a lassú tűzzel. Szomorú körülmény, hogy ezen tűztengerhez a tűzoltó-egyesületnek Hábor S. h. parancsnok és Elfer Ede, Molnár János, Kedvessy Lajos és Belak István vezetése alatt mintegy 10—12 önkéntese, — kik rendesen mindig meg is jelennek a vésznél, — vonult csak ki s a gazdák és az ingyen látványosságban gyönyörködő nagy közönség részéről tapasztalt közöny dacára, szerencsésen helyhez kötötték a tüzet. Tanácsoljuk a hatósági közegeknek, hogy a segélyt nyújtani vonakodók közül csak egy-kettőt jegezzenek fel s nevéket adják át megbüntetés végett az illetékes hatóságnak, akkor bizonyára több lesz a munkaerő, mint eddig.

Szegedi csárda a milleniumi kiállításon. A milleniumi kiállításán Juránovics Ferencz, szegedi szállodatulajdonos, magyar csárdát épített. Ennek a csárdának tervezésével és építésével Juránovics, Robelly Aladár, szegedi műépítész, Balassa-Gyarmat szülöttjét bízta meg. Szeretnők, ha a t. műépítész úr talán a szülői ház felépítésével, Balassa-Gyarmatot is szépitene.

A részegség áldozata. Szklabonyán e hó 5-én Sztrelnik János (Kabacs), jómódú gazda részegfővel jött haza, a padlásra menvén, felakasztotta magát.

A „Nógrádmegyei kör” tudatja velünk, hogy a körbe való belépés iránt *Darvai Armin*, helybeli könyvkereskedőnél lehet jelentkezni.

A F. M. K. E. hirdetménye. Kics fekvése, gyönyörű vidéke és kitűnő levegője, valamint környező fenyvesei miatt, nyaralók által sűrűn felkeresni szokott, Kőrmöczbánya szab. kir. városában lévő és a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület tulajdonát képező nagyvendéglő 1895. évi november hó 1-től bérbe adandó. A teljesen újonnan épült és a kor legmodernebb igényeinek megfelelő szálloda 20 vendégoszobával, több szobából álló casino-helyiséggel, szétszedhető szinpadddal, nagy díszteremmel, három étteremmel, kávéházzal, fürdőszobákkal, kényelmes vendéglős lakással, istállók és kocsi-színekkel bir és hozzá nagy mulató kert is tartozik. A tudakozódók és ajánlattevők sziveskedjenek a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület Nyitran székeli ügyvezetőségéhez fordulni, a hol a bérleti időtartama és a bérleti feltételekre nézve bármikor tájékoztatást nyerhetnek.

A gőzkazánfűtők tanfolyama az állami iparskólában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) f. évi október hó 1. napján fog megnyitni a november hó közepéig tart. E tanfolyam tantárgyát a különböző szerkezetű locomobil- és stabil-gőzkazánok szerkezete és kezelése képezi.

Tanulókat felvételnek a 18. életévüket betöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak munkásai, továbbá olyan napzámosok, a kik már foglalkoztak a kazánok körüli teendőkkel. A beiratkozáshoz szükséges: 1) az illetékes hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, 2) munkakönyv, vagy a munkaadó bizonyítványa. A tandíj 3 frt, mit a beiratkozás alkalmával előzetesen kell befizetni. A beiratások szeptember 15. napján kezdődnek, s szeptember 25-ik napjáig tartanak. Vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is jelentkezhetnek.

A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) f. évi október 1-ő napján nyílik meg s deczember hó végeig tart. Tanulókat felvételnek a 18. életüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a gőzgépezésről, valamint a locomobil- és cséplőgép-kezelők tanfolyamát már elvégezték. A felvételhez erkölcsi bizonyítvány s a munkakönyv, vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 5 frt. A beiratás október hó 26-án kezdődik s október hó 30. napjáig tart.

Országgyűlési hírek. Az 1896. évi közpénzügyi költségvetésről szóló törvényjavaslatot az Országgyűlés szeptember 15-én elfogadta. A törvényjavaslatot az Országgyűlés szeptember 15-én elfogadta.

Lapunk mai számában a „Magyar lezártult és pénzbevitelbank” ajánlja bizományképeni szolgáltatást a gazdasági gabonakereskedő közönségnek. Mi már ismeretűnk a bank áruosztályának tudós intézményét és jó szolgálatot vélünk tenni megének gazda- és kereskedő közönségének, ha figyelmét e banknak mai számunkban foglalt hirdetésnyére is felhívjuk.

Irodalom és művészet.

„Röptében a nagyvilág körül”. E díszmó most beküldött 12-ik füzeté tulajdon részben a képzőművészet remekai bemutatásának van szentelve. A majna-frankfurti Gutenberg-szobor nyitja meg a sorozatot, melyet Rafael sixtusai Madonnájának fényképmásolata követ. A drezdai képtár koronája után a firenzei Palazzo Vecchio és egy burgundi bizarr-alakú norvég templom, majd az 1830-diki júliusi forradalomban elesettek emlékére emelt nagyszerű, bronzból épült júliusi szobor fényképe, Velának nagyszerű szoborodva: „Napoleon utolsó napjai Szt.-Heléná szigetén” és Napoleon sírja a Hotel des Invalides aranyos kupolája alatt következik. Ez a sír, mely százada legnagyobb lángelméjének maradványait őrzi, hatalmas benyomást tesz a szemlélőre. A világ legkülönösebb épülete a moszkvai Szt.-Basilius templom fényképe következik ezután az ő bálmatra méltó architektúrájával. E templomot Iván cár építtette, a ki az építés befejeztékor azt kérdezte az építészől, hogy tudna-e még egy ilyen építeni? — „Igen” — felelt a kérelmezett. „Isteneire, ez nem fogod tenni” kiáltá Iván és azonnal lefejeztette. A hála borzasztó volt, de azért nem kevésbé bizelgő. — A következő kép egy kis tündérvilágot mutat be: a párisi nagy opera belsejét, melyhez aranyozott szobraival, oszlopaival, óriási tükrökkel, festményekkel és pompájával a világ egyetlen helyiségét sem lehet hasonlítani. Most egymást ismét három műalkotás bemutatása követi, a Raphael-féle tranfiguráció, Dávid szobra Michel Ange-lótól és Murillo szepülően fogantatás című remeké, melynek eredetijét a Louvre-salon cseréjében öntötték. A következő fénykép a jeruzsálemi szent sir templomot mutatja be, majd Colorado egyik vadregényes tája, az ugynevezett szent kereszt-hegy, a párisi Vendôme-oszlop, melyet 1200 osztrák és orosz ágyuból kéntettek s mely reliefjein a nagy Napoleon tetteit örökíti meg. A füzet utolsó képe a Niagara-vízesés fényképe, ez a fonséges természetű játéka, mely megígéri hatalmasmal ejri bálmatba a lelket. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 krért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral.

Iparügyek.

(A b.-gyarmati iparos-iskola ünnepélyes megnyitása.)

Az iskolák ünnepélyes megnyitásáról a becses lap minden évben meg szokott emlékezni, ennek tudatában, — az iparos-iskolai tantestület nevében — kérem a nagyérdemű Szerkesztő urat, hogy az alábbi soroknak, melyekben az iparos-tanonez-iskola megnyitásáról lesz szó, becses lapjában helyet adni kegyeskedjék.

Az iparos-tanulók vásottasága, rakonezatlansága, könnyelműsége köztudomású dolog. A tanonezok imént említett tulajdonságai kiutatására nemcsak az uterát, a műhelyt, hanem az iskolát is felhasználják. A 200-at meghaladó tanonez-sereg-

ben alig akad egy-kettő, ki az iparos-tanonez-iskola fontosságát, annak hivatását fel fogja ismerni. A tantestület az iparos-iskolai bizottsággal válvetre működik azon, hogy ezen szomorú állapotokon némileg is javíthasson. Megragadunk minden alkalmat arra nézve, hogy a tanonezok ne csak az iparos-osztálynak szükséges ismereteket sajátítsák el, hanem hogy belőlük erkölcsi tekintetben is a mai kor követelményeinek megfelelő polgárokat, iparosokat, bázafakat neveljünk.

Ilyen alkalmat nyújtott folyó hó 10-én az iparos-tanonez-iskola ez évi megnyitása is. A tantestület Kommerell Gyula iparos-iskolai elnököt kérte fel a tanév ünnepélyes megnyitására. Az elnök belátva a tantestület célját, engedett a kérésnek s megjelent a körülbelül már eddig beiratkozott 160 tanonez között és hozzájuk a tantestület üdvözlése után a következő lelkesítő beszédet intézte:

„Iparos-tanonezok! A mult évek tapasztalatai nyomán szomorúan kellett konstatálnunk, hogy az iparos-tanonezok erkölcsi magaviselete nagyon hanyatlott; hanyatlott pedig olyannyira, hogy a közel multban több ízben kellett igénybe venni a rendőrség közbejöttét. Az iparos-iskolai igazgató úr évi jelentéséből tapasztaltuk, hogy a mulasztások aggasztóan szaporodtak. Ezen szomorú körülmények megállítása céljából az iparos-iskolai bizottság a törvény legnagyobb szigorát fogja a tanonezokra alkalmazni. Iparos tanonezok! Én mint az iparos-iskola elnöke, a ki évek óta szíven hordom és szolgálom az iparügyeket, lelkemből kérlek benneteket, hogy a multtal szakítva, igéretetek meg, hogy ez évben a legpéldásabban fogjátok magotokat viselni; tisztelni, szeretni fogjátok tanítóitokat s velök szemben mindig engedelmesek lesztek. Meg lehetnek győződve, hogy ők mindent elkövetnek arra nézve, hogy belőletek tisztességes iparost neveljenek. Mi is meggyőződünk arról, hogy nem a tantestület terhel a mulasztás, hanem a tanonezok, kik jövőjükké nem sokat törődnek. Kétszeresen kerek benneteket, hogy különösen ez évben mulasztatok meg, hogy a magyar iparos névre érdemesek vagytok. Kéréssem fontosságát annak tulajdonítsátok, hogy ezen tanévben fogja magyar nemzetünk ezredéves fenállásának ünnepét megülni; ezen év a magyar történelemben, de különösen az ipar terén nagy fontossággal fog birni.

Ebből kifolyólag már most előre is tudatom veletek, hogy a jövő iskolai tanévet nagyobb szabású tanonezmunka-kiállítással fogjuk megünnepelni és bezárni. Már máiól fogva arra legyen gondotok, hogy ezen kiállítás-on, a melyben minden iparos-tanonezoknak részt kell venni, — egymással versenyezve, a legszebb eredményeket érjék el. Hiszem, hogy el is fogjuk érni, mert nem lehet Balassa-Gyarmaton oly tanonez, ki ezen kiállításból elmaradna.

Adjá Isten, hogy úgy legyen!

Mielőtt beszédemet befejezném: Isten áldását kérem az iparos-iskolára és a tantestületre!”

Az iparos-tanonezok láthatólag szívükre vették az elnök intő, buzdító, lelkesítő szavait; mielő a tantestület reményt merit arra nézve, hogy azok nem válnak a sziklara vetett maghoz hasonlókká.

Ezen reményünk azonban csak akkor fog teljesülni, ha a munkaadók is szívükre veszik a fentebb elmondottakat s ők is igazi munkások lesznek a jövő értelmes, szakavatott iparos nemzedék megteremtésében.

B.-Gyarmat, 1895. szeptember 12.

Debreczeni Márton, ip. isk. tanító.

Gyászrovat.

Idb. fűji Fáy Albertné, sz. bellai és kis-sztankőzi Szilvai Hermin, idb. Fáy Albert, szűgyi földbirtokos neje halt meg 68 éves korában e hó 9-én. Temetésén, mely e hó 12-én történt, a nagyszámú rokonokon kívül igen sokan jelentek meg s a templom, a hol a ravatal állott, zsúfolásig megtelt. Ott láttuk Tihanyi Ferenczet, Dessowly Elekét, Nagy Mihályt, gr. Vileeket, Veres Ernőt, Sztranyavszky Gézát, Jakobovics Józsefet, Balás Barnát, Guzik Lajost, dr. Jankovich Györgyöt, dr. Hermann Károlyt, Veres Imrét, Hanzély Mártont, Horváth-Lászlót, Simonyi Dénest, Laskáry Pált stb. stb. A halotti beszédet Vladár Viktor, szűgyi lelkész tartotta.

A család a következő gyászjelentést adta ki: „Idb. Fáy Albert mint férj, Fáy Árpád és

neje: Sréter Metella, özv. Hanzély Lászlóné-Fáy Eleonóra, Fáy Sándor és neje: Farkas Lilla, Szilvai Istvánné-Fáy Hermin és férje: Szilvai István, mint gyermekek és vő, ifj. Fáy Albert, Szilvai Gusztávné-Fáy Irén és férje: Szilvai Gusztáv, Fáy Margit, Fáy Helén, István és Borbála, Hanzély Gyula és Ferencz, Fáy Lóla, Szilvai János, Karola, András és Hermin mint unokák, mely fájdalomtól megtört szívvel tudatják a hön szeretett hivatás-, az áldott jóságú anyja-, a legjobb nagyanya- és anyósna: idb. fűji Fáy Albertné, sz. bellai és kis-sztankőzi Szilvai Hermin asszonynak élte 68-ik, boldog házasságának 52-ik évében, f. évi szept. hó 9-én, esti 9 órakor, hosszas szenvedés után történt gyászos kimutat. A boldogultnak hült tetemei f. hó 12-én, délután 3 órakor fognak Szűgyben, az ág. ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Szűgy, 1895. évi szept. hó 10-én. Áldott legyen emléke!”

Dr. Rottmann Sándorné, szül. Bogenglück Katalin, Szűgyben 28 éves korában, hosszas szenvedés után, jobblétre szenderült.

Horthy Pál, Szécsény város h. birája szept. 13-án, hosszas szenvedés után, 40 éves korában elhunyt. A megboldogultat ma d.-u. 5 órakor temetik.

Gazdászati.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Vöröslőhere. Külföldi tudósítások szerint Amerikában a kedvező időjárás következtében az árak honyatlóbban vannak, de ez, úgy látszik, inkább csak az ártel befolyásolása végett gyártott hír és óvatossan kell fogadni, mert nálunk a termés nem oly jó, hogy csökkenő árakkal kellene tartani, sőt ha a tényleges forgalom megkezdődik, inkább emelkedő irányzat várható. Luczerna. Az eddig csak néhány helyről beérkezett minták szerint jobbadán aprószemű mag, de az átlagos terméshez minőség tekintetében még nem lehet hozzátérlni, mennyiségileg, mint már említettük, kevesebb luczernánk lesz mint tavaly volt. Téli búkkönyön, téli borsón és homokbúkkönyön kívül e héten biborherének és mustármagnak is jó kelendősége volt. Jegyzések nyersáruért 100 kilonként Budapesten: Őszi-borsó 6 frt 50 kr, Őszi búkköny 8 frt, Homokbúkköny 14—15 frt, Biborherő 18—20 frt.

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

Meghívás!

A „Salgó-tarjani kölcsönös segélyző egylet” folyó 1895. év szeptember hó 26-án délután 3 órakor a városháza nagytermében

II-ik rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívattak.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő bizottsági jelentés, az 1894—95-ik üzleti évi számadások és vagyonszerleg felülvizsgálásáról és ennek alapján az igazgatóság részére a felmentvény megadása.
3. Nyugdíj-alap szervezése.
4. II. igazgató, 64 igazgató tanács. tag. három igazgató tanácsai póttag, három felügyelő bizottsági póttag választása.
5. Netáni indítványok tárgyalása.

Mihez tartásul szolgáló szabályok.

- a) Az egyes tagok által netalán teendő indítványok, a közgyűlést megelőzőleg legalább hat nappal az igazgató tanácsnál írásban nyújtandók be.
- b) A közgyűlésen meg nem jelenők, úgy az egyetli nőtagok magukat egy általuk meghatalmazott s szabályszerű meghatalmazással ellátott egyetli tag által képviselhetik, azonban minden tag csak egy megbízást vállalhat magára, melyet a közgyűlést megelőzőleg az elnöknek átadni tartozik.
- c) Határozatok közfelkeltés után vagy általános szótöbbséggel hozhatók; szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt. A szavazás választást kivéve, nyilvános, tisztag kívánságára azonban a titkos szavazás az elnök által elrendelendő.

Kelt Salgó-Tarján, 1895. év szeptember 8-án.

226. 1—1.

Az igazgatóság.

MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANK, BUDAPEST.

ALAPTŐKE 25 MILLIÓ KORONA.

Kelt Budapesten, 1895. szeptember havában.

T. CZ.

Az aratási és cséplési munkálatok befejeztével immár folyamatban lévő új idény alkalmából bátrak vagyunk terményeink **bizományképeni** eladását illetőleg legkészségesebb szolgálatainkat felajánlani.

Hogy mennyire fontos tényező egy a termelő gazdaközönségre, valamint a kereskedőre nézve az, hogy mily árban adja el és értékesíti terményeit, azt e helyütt bizonyítanunk sem kell. De kétszeresen fontosabb válik ezen kérdés ma, hol a hatalmas kültermeléssel folytatott nehéz verseny, mezőgazdaságunk és kereskedelmünk kedvezőtlen helyzete meg a néhány év óta tartó sajnálatos árviszonyok parancsolólag szükségessé teszik, hogy azon piacok kerestessenek fel és azon időpont válassék be, a hol és a mikor a termény legelőnyösebben értékesíthető.

Ezen a termelő gazdaközönség és a gabonaüzlettel foglalkozó kereskedők érdekeinek előmozdítására irányuló czélt tűzte ki magának intézetünk **áruosztálya** életbeléptetése óta és hogy kitűnő összeköttetései folytán sikerült is azt elérnie, bizonyítja azon tény, hogy hazánk termelő gazdaközönsége, nagy- és kisbirtokosok és gazdasági szövetségek, valamint a gabonakereskedők egyaránt sűrűn és évről-évre híven veszik igénybe szolgálatainkat.

Számon tartva azon manapság már általánosan elismert tény, hogy egy a kereskedelem, mint a földművelés nem nélkülözheti **az olcsó hitelt**, és megfelelő az ebbeli követelményeknek, az általuk bizományképen eladandó terményekre **előlegekkel** is szolgálunk jutányos kamatláb mellett, mely kedvezmény ugyancsak évről-évre növekvő arányban vétetik igénybe.

A midőn bátrak vagyunk becses megbízásait tisztelettel kikérni, tesszük azt azon meggyőződésben, hogy a köteendő üzleti viszonyból származó eredmény ki fogja érdemelni teljes meglegedését.

Ha szolgálatainkat igénybe méltóztatik venni, arra kérnök, sziveskednék az eladandó szemes terményből nagyobb **mustrát** küldeni, mert az eladást «ab rakodó állomás» vagy pedig «ab Budapest» eszközöljük, a szerint a mint azt az előnyösebb értékesítés kívánja.

Szolgálunk az áru elszállításához szükséges **üres zsákokkal** tetszés szerinti mennyiségben mérsékelt kölcsöndíj mellett.

Oly esetekben, midőn a felszállított gabona nem azonnali eladásra, hanem **beraktározásra** van szánva, rendelkezésére állanak fővárosi **közszerkeztárai** jutányos díjszabás mellett.

Foglalkozunk továbbá **határidő-gabona és termények vételére és eladására** szóló megbízások keresztülvitelével mérsékelt jutalék felszámítása mellett.

Minden megkívánható szó- vagy írásbeli felvilágosítással mindig teljes készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-bank

áruosztálya.

Az áruk küldésénél a következő czimek használandók:

a) oly áruknál, melyek azonnali eladásra vannak szánva:

A magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-nak

BUDAPEST,
Dunapart.

b) oly áruknál, melyeknek eladása későbbi időnek legyen fen-
tartva, illetve **beraktározásra** vannak szánva:

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank
közszerkeztárai Budapest,

Magyar kir. államvasút dunaparti teherpályaudvar kirándeltsége.

Magyar kir. államvasutak.

A BALASSA-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZV.-TÁRSASÁG

(Ezelőtt: Kék László-féle nyomda. Alapított 1855-ben.)

ajánlja a n.-érd. közönségnek a modern kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, gyorsgépekkel ellátott, a legdivatosabb betűnemekkel, körzetekkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDAI

MINDENNEMU NYOMTATVÁNYOK, úgymint: **kötetekre terjedő művek, füzetek,** hetenként vagy havonként megjelenő **szépirodalmi, politikai és vegyestartalmú közlönyök, röpiratok, üzleti kimutatások, ár- és árújegyzékek, üzleti könyvek, számlák, táblázatok** bármily nagyságban, **színes vagy fekete vonalzással, étlapok, körlevelek, falragaszok, menyegzői és báli meghívók, gyászjelentések és részvétiratok, egyházi, katonai és törvénykezési nyomtatványok, üzleti levélpapír és borítékok, név- és üzleti jegyek, palaczk-czimek stb., gyors, pontos, hibátlan és jutányos áron való elkészítésére.**

A társaságot képviseli: DARYAI ÁRMIN, könyv- és papírkereskedő Balassa-Gyarmaton.

Árverési hirdetmény.

A nógrádmegyei nagy-kéri határban fekvő, Okolicsányi Miksa-féle

148 hold tanyai birtok

1200 □

jó karban lévő *gazdasági épületekkel*, 27 hold kitűnő minőségű *réttel*,

1200 □

és 65 hold — vasuti *schlipperekre*

1200 □

alkalmas — lábos *tölgyerdővel*

1895. évi szeptember hó 30-án délelőtt 9 órakor a b.-gyarmati telekkönyvi hatóságánál bírói árverésen eladatik.

225 1—3

A tulajdonosok.

Hirdetmény.

A „Balassa-Gyarmati Népbank”-nál elzálogosított, s folyó 1895. évi július hó 1-je előtt lejárt, ez időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott arany, ezüst zálogtárgyak és értékpapírok részint a folyó 1895. évi október hó 24-én tartandó nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl tözsdeszereleg beváltatnak. Az árverés a kitűzött napon délután 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartatik meg.

Az árverés alá kerülő zálogtárgyak, 1895. évi október hó 10-ig költség nélkül hosszabbíthatók meg; ezentúl az árverés napjáig a kölcsönösszeg után 2% árverési költség fog számíttatni.

Árverés alá kerülnek a következő számú zálogtárgyak:

I. könyv: 28, 58, 248, 203, 270. lap.

II. könyv: 38, 58, 72, 97, 106, 109, 111, 127, 136, 137, 156, 165, 176, 179, 185, 186, 191, 222, 225, 250, 264, 265, 267, 276, 278, 281, 283, 293. lap.

III. könyv: 1, 4, 7, 9, 15, 36, 40, 50, 57, 58, 61, 67, 77, 84, 86, 87, 90, 95, 97, 102, 105, 107, 110, 115, 118, 119, 120, 122, 123, 126, 129, 130, 136, 138, 140, 144, 145, 147, 153, 159, 161, 165, 166, 167, 172, 175, 177, 183, 184, 188, 191, 193, 194, 205, 208, 211, 212, 217, 247, 249, 278, 282, 300, 307, 309, 311, 315, 359, 378, 380, 382, 394, 395, 396, 400, 404, 405, 407, 408, 411, 412, 413, 414, 418, 419, 421, 423, 425, 427, 430, 431, 437, 439, 448, 451, 469. lap.

Kelt Balassa-Gyarmaton, 1895. évi szeptember hó 11-én.

227 1—3

A „Balassa-Gyarmati Népbank.”

Elfer Ede, helyettes igazgató.

Jó kályha a házban fűdolog!

Alulírott Balassa-Gyarmaton letelepedvén, itt a régi posta-utczában, Radványi házánál a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő

CSERÉP-KÁLYHA-MŰHELYT

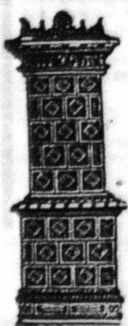
rendeztem be; minélfogva képes vagyok bármily izlésű kályhákat és kandallókat a legkiválóbb színek- és alakokban, avagy bármily más e szakba vágó cikket pontosan, gyorsan és jutányosan elkészíteni.

Takaréktűzhely-burkolatok fehér, szürke és kék színben a legolesőbb áron kaphatók.

Avult kályhák átrakását és javítását szintén jutányosan elvállalom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

B.-Gyarmat, régi posta-utca 26. sz.

Pencs Ferencz, kályhás-mester.

178. 8—12

*
Mária-
czelli
Gyomor-
zsepp

nagyszerben hatnak gyomor bajoknál,
 nékiültsételet és étvágytalanság ismeretes
 házi és népezer.

A gyomorbetegség tünetei: órágya-
 lanság, gyomorgyengeség, börsé lehellet,
 teltség, savanyú, felbőgő, hasmenés,
 gyomorfájdalom, teltség, nyálkázás,
 sárgaság, undor és hányás, gyomorférs
 székülség.

Halhatóság gyógyszernek bizonyult
 fejtájdásnál, a menyinyben és a gyomortól
 származott, gyomortájdásnál étellekkel
 és italokkal, gillatás, májbaj és álmo-
 rhodoknál.

Emeltett bajoknál a **Máriacelli**
gyomorzsepp évek óta kit-
 nőnek bizonyultak, a mit szék meg szék
 bizonyítványt tanult. Egy kis üveg ára
 használati utasítással együtt 40 kr., nagy
 üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrást: **Török**
József gyógyszerész **Hudapest**,
 Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást töltö-
 tessék megtekinteni! Csak oly cseppet
 tessék elfogadni, melyeknek burkolatán
 rold szalag van ragasztva a kessző
 aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
 "Valódiságot bizonyítom".

A **Máriacelli Gyomorzsepp** valódi-
 an kaphatók.

B.-Gyarmaton. Csorvenyák Gy. és
 Kanizs. Ö. gyógytárában. **Ipolyáságon**
 Berkó István gyógyszerésznél.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstr. 120. sz., saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bánya- és házmestársulatok, építkezési vállalatok, VÁLLALKOZÓK és EPITŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészből oldhatók, száraz, porított állapotban 40 különféle színminőségben különként 16 krtól feljebb szállítanak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz — Mintalapok és használati-utasítások ingyen- és bérmentve küldetnek.

108. 20—19.

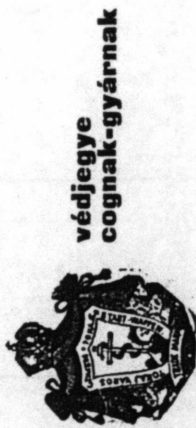
Nem

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók ép, de oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

Első Tokaji COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen Tokaj város czimerével nincsenek ellátva.

Bejegyzett
Az első tokaji

védjegye
cognak-gyárnak

184. 6—10

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az
ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN,

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

25130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Himmler Mihály úrnál B.-Gyarmaton,
Bolner Pál „
Dombo Károly „
Heksch Adolf „

továbbá gyógyszerárak és tekintélyesebb kávé házakban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tiszta búza eladó!

Balás Antal országos képviselő
nógrád-sipeki gazdaságában 200 mm. 82
kilogrammos vetni óval tiszta búza eladó.

215 3—3

Pecsők, gazd. intéző.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1920—1895 kb. szám.

Pályázati hirdetmény

Belsőügyi m. kir. minister urnak 70973—895. számú rendelete alapján a mátra-terebélyi önálló anyakönyvi állomásra évi 400 frt fizetés és 100 frtnyi lakbérilletményvel, pályázat hirdettetik. Felhívtnak az arra pályázni kívánók, hogy az 1894. évi XXXIII. t.-cz. B. §-ában meghatározott minősítéseiket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket ehhez a közigazgatási bizottsághoz f. évi szept. hó 20-ik napjáig adják be.

Kelt B.-Gyarmaton, 1895. évi szeptember hó 8-ik napján.

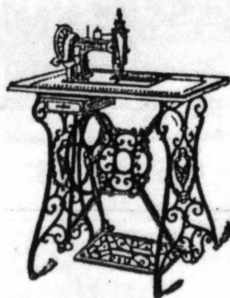
Alapán h. elnök helyett:

222. 1—1.

Tihanyi
főjegyző.

Őszi s téli idényre

Őszi s téli idényre

gyermek-öltönyök 3 frittól feljebb
felöltők 5 „ „
Női gallérok 2 frt 50 krtól felj.
„ kabátok 5 „ — „
a legnagyobb választékban s feltűnő
olcsó áron kaphatók, valamint

„Adria“ Singer-rendszerű

varrógépek, melyek nemcsak szoba-

disznek, hanem úgy családi, mint ipari

használatra, a legjobban ajánlhatók, s azok 40 frittól feljebb,
vásárolhatók jótállás mellett

Gansel Sándor,

női s gyermek-confectió s kézimunka-fizetésben
B.-Gyarmaton

215 3—3

fűteza, a Balassa-szálloda mellett.

Őszi s téli idényre

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az 1896-dik ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100.000 sorsjegy. — 31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A húzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1.000.000 korona

Az I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

I. osztályú nyeremények.

Húzás 1895. október hó 16–19-ig.

	korona	korona
1 nyerem. á	80000	80000
1 „ „	60000	60000
1 „ „	40000	40000
1 „ „	30000	30000
1 „ „	20000	20000
1 „ „	15000	15000
1 „ „	10000	10000
2 „ „	8000	16000
8 „ „	4000	32000
10 „ „	2000	20000
13 „ „	1000	13000
100 „ „	400	40000
860 „ „	200	172000
9000 „ „	80	720000
10000 nyeremény összesen		1268000

Az I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.	4.—	2.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. évi augusztus hóban.
ANDRÁSSY-UT 5. SZÁM.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

II. osztályú nyeremények.

Húzás 1895. december hó 6 14-ig.

	korona	korona
1 jutalom	600000	600000
1 „	400000	400000
1 „	200000	200000
1 „	100000	100000
1 „	50000	50000
2 „	20000	40000
2 „	15000	30000
4 „	10000	40000
10 „	8000	80000
27 „	6000	162000
100 „	2000	200000
200 „	1000	200000
1150 „	200	230000
20000 „	100	2000000

21499 nyerem. és 1 jutalom 4332000

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI

$\frac{1}{80}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,009 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona

összértékben minden levonás nélkül késszében fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Első húzás 1895. október hó 16–19-ig BUDAPESTEN.

Ezerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az I-ső osztály részére

eredeti teljes sorsjegyek, amelyek mind a 2 húzásban érvényesek

Teljes sorsjegyek, amelyek az első osztályban nyereménnyel kibuznak, egyzersmind a nyereménnyel az előzetesen a második osztályra vonatkozó

Heintze Károly fő-elárusító, BUDAPEST,

Csekk-Csekk: Magyar postatakarékpénztár 2960. — Sörgöny-cím: LOTTOHEINTZE BUDAPEST. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 20 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegységért 20 fillért sziveskedjenek kifizetés mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíthatnak.

Sörgöny-cím: „Magyar Lottó Budapest.”

NYOMATOTT A KIADÓTULAJDONOS B. GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSULAT GYORSASAJTOIN.